

Професійна іншомовна підготовка майбутніх фахівців з туризмознавства як педагогічна проблема

Н. С. Івасів

Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, Україна
Corresponding author. E-mail: natalie-i@ukr.net

Paper received 19.03.17; Accepted for publication 02.04.17.

Анотація. Проведений аналіз показав, що професійна іншомовна підготовка майбутніх фахівців з туризмознавства повинна базуватися на принципах неперервності освіти, професіоналізації, гуманізації, гнучкості навчальних курсів та програм та підготовці, що опирається на інтегровані знання з професійно-орієнтованих дисциплін, іноземної мови та інформаційних технологій. Уточнено ключові поняття: професійно-орієнтована іншомовна підготовка майбутніх фахівців з туризмознавства, іншомовна професійна компетентність студентів та готовність майбутніх фахівців з туризмознавства до професійного іншомовного спілкування.

Ключові слова: іноземна мова, професійна підготовка студентів, фахівці з туризмознавства, компетентність.

Вступ. Професійна підготовка – це цілеспрямований процес навчання реальних і потенційних працівників професійним знанням та вмінням з метою набуття навичок, необхідних для виконання професійних функцій. Цьому сприяють різні форми здобуття професійної освіти – навчання у вищих і спеціалізованих навчальних закладах освіти, стажування на курсах підвищення кваліфікації, удосконалення професійної майстерності на виробництві. Потреби інноваційної вітчизняної економіки вимагають змін в освіті і професійній підготовці. Для того, щоб людина могла оновлювати знання і підвищувати рівень своєї освіти, необхідний для майбутньої професійної діяльності, потрібно створити систему, за якої випускники мали б можливість періодично повертатись у систему вищої освіти. Концепція «безперервної освіти», яку прийняли в 1996 р. міністри освіти країн Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), враховує нове бачення політики у сфері освіти та професійної підготовки як опори для розвитку на основі знань, умінь та навичок [15].

Динаміка розвитку вищої професійної освіти, модернізація системи освіти в Україні виявляють наявність протиріч між підвищеними вимогами суспільства до рівня володіння іноземними мовами сучасними фахівцями з туризмознавства і недостатньою розробкою теоретичних основ і практики підготовки таких спеціалістів в умовах скорочення аудиторних занять з іноземної мови у ВНЗ. Ці протиріччя обумовили проблему іншомовної підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства. Розв'язання проблеми потребує пошуку форм, засобів, методів професійної іншомовної підготовки студентів і створення моделі навчання іноземної мови, яка знімає згадані протиріччя і дозволить забезпечити високий рівень якості мовної підготовки майбутніх фахівців сфери туризму.

Короткий огляд публікацій за темою. Проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців розглядалися в працях Н. Ничкало [9], В. Семиченко [11]. Актуальність та сутність досліджень щодо особливостей підготовки кадрів для туристичної сфери за кордоном та в Україні доводили В. Федорченко [14], Л. Кнодель [8], О. Баглай [2], Т. Сокол [12], Л. Сакун [10], Н. Хмілярчук [16] та ін. Вони висвітлювали проблеми, що склалися в даному напрямку, обґрунтовували важливість фундаментальної туристичної освіти;

вивчали теоретичні засади кадрового забезпечення сфери туризму. Питанню професійно-орієнтованого навчання іноземної мови у немовному ВНЗ присвячене дослідження Н. Сури [13]. Окремими аспектами іншомовної підготовки фахівців туристичної індустрії займалися М. Галицька [4], Н. Ізорія [7], М. Вчєрашня [3], О. Даніліна [5], О. Алілуйко [1], Т. Сфремцева [6].

Метою статті є узагальнене визначення стану дослідження проблеми професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства вітчизняними і закордонними науковцями та уточнення ключових понять дослідження.

Основними методами роботи, які використовувались у даному дослідженні, є аналіз, класифікація, узагальнення та систематизація науково-теоретичного матеріалу.

Дослідження проблеми. Професійна підготовка за педагогічною літературою є процес формування сукупності фахових знань, умінь і навичок, атрибутів, трудового досвіду й норм поведінки, що забезпечують можливість успішної професійної діяльності [9].

У сучасній психолого-педагогічній літературі існує декілька підходів до визначення сутності професійної підготовки. Психологи розглядають її як засіб приросту індивідуального потенціалу особистості, розвитку резервних сил, пізнавальної і творчої активності на основі оволодіння загальнонауковими та професійно-значущими знаннями, вміннями й навичками. Представники педагогічної науки вбачають сутність такої підготовки у набутті людиною професійної освіти, що є результатом засвоєння інтелектуальних знань, умінь та формування необхідних особистісних професійних якостей. Аналіз професійної підготовки, проведений В. Семиченко, розглядає її у трьох аспектах: як процес, в ході якого відбувається професійне становлення майбутніх фахівців; як мету і результат діяльності навчального закладу; як сенс включення студента у навчально-виховну діяльність [11].

В умовах соціально-економічних змін в Україні перед вищою освітою стоїть завдання – підготовка мобільних, творчих, компетентних, успішних, конкурентоздатних спеціалістів. Сучасний етап розвитку суспільства висуває досить високі вимоги, як до особистісних, так і до професійних якостей майбутніх випускників ВНЗ, де провідну роль відіграє особистісна

складова. У своїх психолого-педагогічних розвідках сучасні дослідники підкреслюють, що процес передачі знань, формування умінь, навичок, компетентностей із соціальної комунікації, повинен бути провідним завданням професійної підготовки майбутніх фахівців.

Ми підтримуємо висновки Л. Кнодель про те, що при формуванні національних систем туристичної освіти необхідно враховувати такі загальні закономірності: неперервність туристичної освіти, гнучкість навчальних курсів та програм, мобільність студентів, поєднання науковості навчання з практичною реалізацією цих досягнень, локальні особливості, пов'язані з культурними, соціальними, політичними та економічними ситуаціями в країні навчання [8]. Також ми поділяємо думку Т. Сокол про те, що однією із актуальних завдань сучасної професійної підготовки майбутніх фахівців для сфери туризму є необхідність формування світоглядної концепції спеціаліста, в рамках якої закладаються основи професійного, економічного і логіко-інформаційного мислення, накопичуються необхідні знання, виробляються навички та вміння [12]. Н. Хмілярчук зосереджує дослідження на практичній підготовці майбутніх менеджерів туристичної сфери – навчальній практиці, що має інтегрований характер та опирається на інтегровані знання з професійно орієнтованих дисциплін, іноземних мов та інформаційних технологій [16].

Існує три аспекти підготовки фахівців, що важливі для будь-якої сфери туризму. А саме: фундаментальне навчання (теоретичні знання), яке відповідає за отримання знань згідно навчальному плану спеціальності; технічне навчання (практичні знання), яке відточує майстерність і розробляє навички, необхідні для даної спеціалізації; особисті здібності (психологія і самовдосконалення), що відображають особисті якості фахівця [10, с. 32].

На думку науковця В. Федорченко, професійна підготовка фахівців для сфери туризму має включати такі компоненти як пізнавальний, функціональний, діяльнісний, особистісний. При цьому: пізнавальний компонент відображає зміст професійної підготовки фахівців сфери туризму; функціональний - професійну підготовку фахівців сфери туризму до виконання професійних функцій; діяльнісний - професійну підготовку майбутніх фахівців сфери туризму до здійснення різних видів професійної діяльності в умовах реального виробництва; особистісний – формування особистості фахівця сфери туризму, його особистісних якостей та професійної культури [14].

Неперервна туристська освіта має базуватися на гуманістичній філософії й забезпечувати особистісно-орієнтовану та професійно спрямовану освітньо-виховну діяльність, сприяти розкриттю творчого потенціалу суб'єктів педагогічного процесу, забезпечувати туристським галузь України конкурентоспроможними фахівцями за всіма спеціалізаціями згідно з суспільними потребами. Її функціонування спрямоване на підготовку фахівців, здатних до професійного самовизначення, професійної самоактуалізації та самореалізації упродовж життя, зорієнтоване на постійне спілкування з туристами різних національних і культурних традицій, релігійних переконань та на

гнучкість, мобільність, врахування потреб ринку праці, особливостей предмету і продукту праці в туризмі, наступність, випереджувальний підхід в освітньо-виховній діяльності навчальних закладів туристського профілю [14].

Враховуючи процеси Європейської інтеграції, які відбуваються в нашій країні, актуалізується важливість вивчення іноземної мови фахівцями різних галузей, що робить іншомовну підготовку студентів неможливою спеціальностей одним із найважливіших компонентів вищої освіти. Адаже комунікація іноземними мовами розглядається членами Європейської комісії, Ради Європи та Європейського парламенту як одна з ключових компетенцій, що формуються у процесі навчання. Беззаперечним є і той факт, що без володіння іноземними мовами майбутньому фахівцю неможливо реалізувати свою соціальну та професійну мобільність.

Зростання попиту на послуги туризму, приплив туристів до об'єктів туристичної діяльності зумовлюють необхідність володіння майбутніми фахівцями сфери туризму іноземними мовами. Роль мови зростає особливо в нинішніх умовах глобальної інтеграції бізнесу. Україна стає важливим партнером на міжнародній арені туризму. Згадані чинники формують нову парадигму іншомовного сегменту професійної підготовки цих фахівців, спрямовану на формування у них іноземної професійно-комунікативної компетентності – інтегрованої професійної якості, що охоплює знання, уміння, навички, професійно значущі властивості, що забезпечують ефективне виконання професійних функцій і ролей у процесі іншомовного спілкування.

Питанням підготовки і професійного становлення майбутніх фахівців туристичної сфери, професійної іноземної підготовки майбутніх фахівців сфери туризму присвячено ряд ґрунтовних досліджень зарубіжних і вітчизняних вчених. Увага науковців зосереджується на модернізації підходів щодо професійно-комунікативної іноземної підготовки, формування іноземної професійної компетентності, володіння якою дає змогу майбутньому спеціалісту ефективно здійснювати міжкультурну й міжособистісну комунікацію. Крім того, вільне спілкування іноземною мовою забезпечує можливості для створення ділових, професійних і культурних контактів, сприяє підвищенню загального культурно-професійного рівня розвитку особистості.

Н. Сура, досліджуючи можливості професійної орієнтації у практиці навчання іноземних мов, наголошує, що останнім часом у практиці викладання іноземних мов у вищій школі відзначається посилення тенденції до навчання професійно-орієнтованого аспекту іноземної комунікації. Ретроспективний аналіз досягнень педагогічної теорії та практика підтверджує, що принцип професіоналізації має значні резерви підвищення ефективності навчання іноземної мови [13].

М. Вчєрашня розглядає комунікативний тренінг як форму організації професійно-орієнтованого іноземного навчання спеціалістів туристичної індустрії [3]. Н. Ізорія розкриває сутність поняття іноземної компетенції майбутнього спеціаліста сфери туризму. Науковець стверджує, що іноземна компетенція є

якісною характеристикою особистості спеціаліста, яка включає сукупність науково-теоретичних знань і практичних умінь та навичок у сфері здійснення іншомовної професійної діяльності. Рівень сформованості іншомовної компетенції спеціаліста сфери туризму визначає здатність і готовність фахівця здійснювати професійну діяльність іноземною мовою [7]. У своїй праці О. Даніліна досліджує проблему формування професійно-орієнтованої іншомовної компетенції на основі компетентісно-модульної організації навчання англійської мови бакалаврів напрямку підготовки "Туризм" [5]. О. Алілуйко довела доцільність формування комунікативної компетентності менеджерів туризму засобами іноземної мови. Поняття "комунікативна компетентність" розглядається науковцем як обмін інформацією, спілкування між суб'єктами професійної діяльності, а також знання, досвід, форми взаємодії між учасниками заходів туризму, які здійснюються за допомогою мови та специфічних інформаційних технологій [1].

О. Баглай трактує готовність майбутнього фахівця міжнародного туризму до міжкультурного спілкування як складову загальної професійної готовності, складне професійно-особистісне утворення, сформоване на основі особистісно-психологічних і діяльнісних аспектів професійної діяльності [2]. Ми підтримуємо думку М. Галицької, яка розглядає поняття "готовність до іншомовного спілкування у майбутніх фахівців сфери туризму" як інтегративну професійну характеристику особистості, що визначає рівень професіоналізму майбутнього фахівця щодо його іншомовної комунікативної компетенції та включає потреби, мотиви, психологічні якості, предметні та інтелектуальні знання, уміння й навички, які дозволяють успішно використовувати іноземну мову для виконання професійних завдань [4].

У науковій розвідці Т. Єфремцевої сформульовані вимоги до змісту мовної підготовки, які включають послідовність програм, їх відповідність міжнародному рівню і кваліфікаційним вимогам, професійну та лінгвокраїнознавчу компетенцію, автентичність мовного матеріалу [6].

Результати та їх обговорення. Узагальнюючи викладений матеріал, зазначимо, що теоретичними доробками вчених є визначення сутнісних характеристик іншомовної професійної підготовки майбутніх фахівців для сфери туризму (неперервність освіти, гнучкість навчальних курсів та програм, відповідність міжнародному рівню і кваліфікаційним вимогам, поєднання науковості навчання з практичною реалізацією, цілісність педагогічного процесу, що базується на принципі професіоналізації і гуманізації та спрямований на формування іншомовної професійної компетентності студентів). Професійно-орієнтоване навчання іноземної мови розглядається як навчання, що в центр уваги ставить потреби студентів у вивченні іноземної мови з орієнтацією на особливості майбутньої професії, спеціальності. Таке навчання передбачає професійне спрямування не лише змісту навчальних матеріалів, але й практичної діяльності, включаючи формування професійних навичок. Іншомовна професійна підготовка ще на стадії навчання дозволяє підвищити рівень підготовки з фахових предметів за

рахунок вивчення закордонного досвіду та практик в туристичній індустрії. Тобто іншомовна професійна підготовка – не лише кінцева мета підготовки майбутніх фахівців, але і дієвий інструмент цієї підготовки.

Професійно-орієнтована іншомовна підготовка майбутніх фахівців з туризмознавства спрямована на: *взаємодію* викладачів і студентів у процесі навчання іноземної мови, що є джерелом інтенсивного саморозвитку студентів; *інтеграцію* процесів оволодіння професійно-орієнтованою іноземною мовою з розвитком особистісних якостей студентів, знанням культури країни носіїв мови, що вивчається та набуттям спеціальних навичок, які базуються на професійних і лінгвістичних знаннях; *мотивацію* навчання студентів; *індивідуалізацію* іншомовної підготовки студентів; *впровадження* інформаційно-комунікаційних технологій; *використання* міжпредметних зв'язків, автентичних матеріалів та моделювання комунікативних ситуацій, наближених до реальних; *орієнтацію* навчального процесу на активну самостійну роботу, що формує автономію студентів, створює умови для їхнього самовираження та саморозвитку.

Проведене дослідження дало змогу уточнити поняття професійно-орієнтована іншомовна підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства, яку розглядаємо як комплексний, цілеспрямований, інтегрований з фаховими предметами процес навчання іноземної мови професійного спрямування, який скерований на формування іншомовної професійної компетентності студентів.

У рамках нашого дослідження ми розглядаємо іншомовну професійну компетентність студентів як здатність майбутнього фахівця з туризмознавства до професійної та загальної міжкультурної комунікації в полікультурному просторі в умовах міжнародної мобільності та інтеграції.

Проаналізувавши поняття "готовність майбутніх фахівців до іншомовного спілкування", сформульовані різними дослідниками, ми схилиємось до визначення, запропонованого М. Галицькою, та адаптували його до нашого дослідження. Готовність майбутніх фахівців з туризмознавства до професійного іншомовного спілкування ми розуміємо як особливу інтегративну професійно-особистісну характеристику, що визначає рівень професіоналізму майбутнього фахівця з туризмознавства щодо його іншомовної комунікативної компетенції та включає потреби, мотиви, психологічні якості, предметні та інтелектуальні знання, уміння й навички, які дають змогу здійснювати професійну іншомовну комунікативну діяльність та необхідні для виконання професійних завдань.

Практична мета професійно-орієнтованої підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства полягає у досягненні студентами такого рівня іншомовної професійної компетентності, який дозволить їм використовувати іноземну мову у своїй професійній діяльності на рівні міжнародних стандартів.

Висновки. Проведений аналіз праць вітчизняних і закордонних науковців показав, що професійна іншомовна підготовка майбутніх фахівців з туризмознавства повинна базуватися на принципах неперервності освіти, професіоналізації, гуманізації, гнучкості навчальних курсів та програм, автономності та мобільно-

сті студентів, на поєднанні науковості навчання з практичною реалізацією цих досягнень та підготовці, що опирається на особистісно-орієнтовану та професійно спрямовану освітньо-виховну діяльність, інтегровані знання, уміння, навички з професійно орієнтованих дисциплін, іноземної мови та інформаційних технологій і повинна скеровуватись на формування іншомовної професійної компетентності та готовності майбутніх фахівців з туризмознавства до професійного іншомовного спілкування.

Уточнено ключові поняття: професійно-

орієнтована іншомовна підготовка майбутніх фахівців з туризмознавства, іншомовна професійна компетентність студентів та готовність майбутніх фахівців з туризмознавства до професійного іншомовного спілкування.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на розкриття змісту вказаних ключових понять, зокрема організаційних аспектів професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства у вищих навчальних закладах України та змістового компонента цієї підготовки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алилуйко Е. А. Формирование коммуникативной компетентности менеджеров туризма в процессе изучения иностранного языка: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.08 /Е. А. Алилуйко. – Москва, 2000 – 25 с.
2. Баглай О. І. Формування готовності майбутніх фахівців міжнародного туризму до міжкультурного спілкування у професійній підготовці: автореф. дис... канд. пед. наук: спец. 13.00.04 /О. І. Баглай, Інститут професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України. – Київ, 2013. – 22 с.
3. Вчерашняя М. А. Коммуникативный тренинг как форма организации профессионально-ориентированного иноязычного обучения специалистов индустрии туризма: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.08 /М. А. Вчерашняя, Рос. гос. ун-т, Нижегородский гос. пед. ун-т. – Калининград: Изд-во Рос. гос. ун-та, 2010. – 24 с.
4. Галицька М. М. Формування у студентів вищих навчальних закладів сфери туризму готовності до іншомовного спілкування: автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 /М. М. Галицька, нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2007 – 22 с.
5. Данилина Е. А. Обучение студентов вуза английскому языку на основе компетентностно-модульной организации учебного процесса: направление подготовки "Туризм", бакалавриат : автореферат дис. ... кандидата пед. наук: спец. 13.00.02 /Е. А. Данилина, Нижегород. гос. лингвист. ун-т им. Н. А. Добролюбова. – Нижний Новгород, 2013 – 28 с.
6. Ефремцева Т. Н. Проектирование содержания обучения иностранному языку в системе непрерывного профессионального образования: автореф. дис. канд. пед. наук: спец. 13.00.08 /Т. Н. Ефремцева. – Москва, 2000. – 28 с.
7. Изория Н. М. Формирование иноязычной компетенции будущих специалистов сферы туризма в вузах культуры и искусств: автореф. дис. ... на соискание ученой степени канд. пед. наук: спец. 13.00.08 /Н. М. Изория, Московский гос. ун-т культуры и искусств. – Москва, 2008. – 25 с.
8. Кнодель Л. В. Теория і практика підготовки фахівців сфери туризму в країнах-членах Всесвітньої туристської організації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук: спец. 13.00.04 /Л. В. Кнодель. – Тернопіль: Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка, 2007. – 40 с.
9. Ничкало Н. Г. Неперервна професійна освіта: міжнародний аспект /Н. Г. Ничкало //Матеріали Міжнародної наукової конференції «Творча особистість у системі неперервної професійної освіти» /За ред. С. О. Сисоєвої і О. Г. Романовського. – Харків: ХДПУ, 2000. – С.54-80.
10. Сакун Л. В. Теорія і практика підготовки фахівців сфери туризму в розвинених країнах світу: Монографія /Л. В. Сакун. – К.: МАУП, 2004. – 399 с.
11. Семиченко В. А. Концепция целостности и ее реализация в профессиональной подготовке будущих учителей: дис.... докт. псих. наук: спец. 19.00.07 /В. А. Семиченко. – К., 1992. – 432с.
12. Сокол Т. Г. Педагогічні аспекти створення моделі спеціаліста туристичного менеджменту та науково-методичного забезпечення його підготовки /Т. Г. Сокол //Вісник Черкаського Національного університету імені Богдана Хмельницького. – 2008. – Вип. 137. – С.57–60.
13. Сура Н. А. Навчання студентів університету професійно-орієнтованого спілкування іноземною мовою: автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 /Н. А. Сура; Луган. нац. пед. ун-т ім. Т. Шевченка. – Луганськ, 2005. – 20 с.
14. Федорченко В. К. Теоретичні та методичні засади підготовки фахівців для сфери туризму: автореф. дис. ...доктора пед. наук: 13.00.04 /В. К. Федорченко, Ін-т педагогіки та психології проф. освіти. – К., 2005. – 47 с.
15. Формирование общества, основанного на знаниях. Новые задачи высшей школы /Пер. с англ. – М.: Весь мир, 2003. – 232 с.
16. Хмілярчук Н. С. Педагогічні умови організації навчальної практики майбутніх менеджерів туристичної сфери: автореф. дис... канд. пед. наук: спец. 13.00.04 /Н. С. Хмілярчук, Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2007. – 20 с.

REFERENCES

1. Aliluiiko Ye. A. Forming of tourism managers' communicative competence in process of foreign language studying: Abstract of PhD thesis in pedagogy, speciality 13.00.08, Moscow, 2000, 25 p.
2. Baglay O. I. Formation of readiness of future international tourism specialists to intercultural communication in professional training: Abstract of PhD thesis in pedagogy, speciality 13.00.04, Institute of Vocational Education of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Kyiv, 2013, 22 p.
3. Vcherashniaia M. A. Communicative training as a form of organization of professionally-oriented foreign language learning the tourism industry specialists: Abstract of PhD thesis in pedagogy, speciality 13.00.08, Kaliningrad, 2010, 24 p.
4. Galytska M. M. Forming of readiness to foreign language communication among students of higher educational establishments of tourist sphere: Abstract of PhD thesis in pedagogy, speciality 13.00.04, The Mihailo Dragomanov National Pedagogical University, Kyiv, 2007, 22 p.
5. Danilina Ye. A. The process of foreign language teaching the students of university on the basis of competence and module organization of educational process: area of training "Tourism", bachelor's degree: Abstract of PhD thesis in pedagogy, speciality 13.00.02, N. A. Dobroliubov State Univ. of Linguistics, Nizhnii Novgorod, 2013, 28 p.
6. Yefremtseva T. N. Foreign language teaching content projection in system of constant professional education: Abstract of PhD thesis in pedagogy, speciality 13.00.08, Moscow, 2000, 28 p.
7. Izoriia N. M. Foreign language competence forming of future

- specialists in field of tourism in higher educational establishments of culture and art: Abstract of PhD thesis in pedagogy, speciality 13.00.08, Moscow State Univ. of Culture and Art, Moscow, 2000, 25 p.
8. Knodel L. V. Theory and practice of training the specialists of tourism sphere in the member-states of World Tourism Organization: Abstract of D.Sci. thesis in pedagogy, speciality 13.00.04, V. Hnatiuk National Pedagogical University of Ternopil, 2007, 40 p.
 9. Nychkalo N. H. Continuing professional education: international aspect /Materials from International scientific conference "Creative personality in the system of continuing professional education", KhSPU, Kharkiv, 2000, P.54-80
 10. Sakun. K. V. Theory and practice of training of specialists in the sphere of tourism in the advanced countries: Monograph, MAUP, Kyiv, 2004, 399 p.
 11. Semichenko V. A. Integrity conception and its implementation in professional training of future teachers: D.Sci. thesis in psychology, speciality 19.00.07, Kyiv, 1992, 432 p.
 12. Sokol T. G. Pedagogical aspects of creating the model of tourist management specialist and scientific and methodical basis of his training /Herald of the Bohdan Khmelnytskyi National University of Cherkasy, 2008, Is. 137, P.57-60
 13. Sura N. A. The process of teaching the students of university the professional-oriented communication in foreign language: Abstract of PhD thesis in pedagogy, speciality 13.00.04, Luhansk National Pedagogical University named after Taras Shevchenko, Luhansk, 2005, 20 p.
 14. Fedorchenko V.K. Theoretical and methodical grounds of training specialists for the sphere of tourism: Abstract of D.Sci. thesis in pedagogy, speciality 13.00.04, Institute of Pedagogy and Psychology of Professional Education, Kyiv, 2005, 47 p.
 15. Forming of society based on knowledge. New goals of higher school, "Ves mir", Moscow, 2003, 232 p.
 16. Khmilyarchuk N. S. The pedagogical bases for the organization of educational training of international tourism managers: Abstract of PhD thesis in pedagogy, speciality 13.00.04, Vinnytsya state pedagogical university named after Mykhaylo Kotsyubynskyi, Vinnytsya, 2007, 20 p.

Foreign language professional training of future tourism science specialists as a pedagogic problem

N. S. Ivasiv

Abstract. Carried out analysis has shown that foreign language professional training of future tourism specialists should be based on the principles of continuous education, professionalization, humanization and preparation based on personally-targeted and professional-oriented educational and pedagogical activity, integrated knowledge of professional-oriented disciplines, foreign language and information technologies. Specified key notions: professional-oriented foreign language training of future tourism specialists, students' professional foreign language competence and readiness to professional foreign language communication among future tourism specialists.

Keywords: *foreign language, students' professional training, tourism specialists, competence.*

Профессиональная иноязычная подготовка будущих специалистов по туризмведению как педагогическая проблема

Н. С. Ивасив

Аннотация. Проведенный анализ показал, что профессиональная иноязычная подготовка будущих специалистов по туризмведению должна базироваться на принципах непрерывности образования, профессионализации, гуманизации, гибкости учебных курсов, программ и подготовке, которая опирается на интегрированные знания по профессионально-ориентированных дисциплинах, иностранному языку и информационных технологиях. Уточнены ключевые понятия: профессионально-ориентированная иноязычная подготовка будущих специалистов по туризмведению, иноязычная профессиональная компетентность студентов, готовность будущих специалистов по туризмведению к профессиональному иноязычному общению.

Ключевые слова: *иностраный язык, профессиональная подготовка студентов, специалисты по туризмведению, компетентность.*